У нас у гасцях насценная газета «Vita»

Да выхаду ў свет нумара засталося некалькі гадзін: заклапочаны карэспандэнты і мастакі, сур'ёзным да суровасці выглядае рэдактар Сяргей Чыгір; самыя лепшыя радкі Эдуарда Монгіна нараджаюцца ў апошнія хвілінкі; над новым эсэ працуе Андрэй Сухарутчанка... Нараджаецца НУМАР!

«VITA»: 40 ГАДОЎ ПАСЛЯ...

Сорак гадоў. Тры з паловай сотні нумароў. Колькі людзей за гэты час адышлі ад газеты неабыякавымі:

— Раскрытыкавалі, бачыш ты!

— Самога дэкана, трэба ж!

— Пакуль не зачапілі. Абышлося!

Колькі студэнтаў і выкладчыкаў задумаліся над сваімі памылкамі.

Раней «Vita» выходзіла кожны тыдзень. Тэмы, якія яна асвятляла, былі актуальныя, надзённыя. Іх было больш. Зараз, калі сіл хапае толькі на штомесячны выпуск, разбіраем у асноўным шырокія, ужо досыць абмеркаваныя праблемы.

Адразу кідаецца ў вочы, што сёння газета намнога прыгажэйшая. Гэта, у першую чаргу, заслуга цяперашніх мастакоў Аляксандра Міцяніна і Віялеты Ляўданскай. Пакуль што не бачым сэнсу, каб адмаўляцца ад каляровага афармлення на карысць чорна-беламу. Газета мае права быць прыгожай.

Нельга сказаць, што нас не крытыкуюць на факультэце. Але вельмі расчароўваешся ў сваёй рабоце, калі не чуеш канкрэтных адрасатаў крытыкі, не агульнай, злой, а дзелавой, мэтанакіраванай, няхай і суб'ектыўнай.

Шчыра кажучы, насценную газету робіш у першую чаргу для сябе, для сваіх сяброў, аднакурснікаў. Самому падабаецца — ёсць шанс, што спадабаецца і іншым. І калі нумар падпісаны, здаецца, што гэта ідэал, верх дасканаласці, які цяжка будзе нават паўтарыць.

Наш неафіцыйны куратар — біятэатр, моцная неафармальная студэнцкая арганізацыя. Так ужо выходзіць, што лепшыя члены рэдкалегіі — абавязковыя ўдзельнікі біятэатраўскіх прэм'ер. А колькі такіх імён можа назваць «Vita»! Зараз у газеце больш стала гумару. Ужо што-што, а гумарыстычны аддзел у газетах людзі не прапускаюць ніколі.

Толькі што і мне давялося расстацца з рэдактарскім алоўкам — са спакойным сэрцам перадаў яго на днях Сяргею Чыгіру. Хацелася б сказаць добрыя словы і пра тых, каму «Vita» абавязана сваім тварам апошнія гады, дзякуючы каму яна зноў вярнулася ў тройку лепшых насценак універсітэта. Гэта Ірына Самусенка і Таццяна Максімава, Аляксандр Лукашук і Мікалай Чэркас, Тамара Пракапук і Эдуард Монгін, Андрэй Сухарутчанка і Алег Жук. Вялікае дзякуй ім за тую свабоду творчасці, непасрэдныя зносіны і цудоўныя адносіны, якія для мяне зараз нераздзельныя з назвай «Vita».

Аляксандр ВІНЧЭЎСКІ,
рэдактар «Vity»
1986—1988 гадоў.

СУСТРЭЧА З ГІСТОРЫЯЙ

АДЗІН З ПЕРШЫХ

У старых выпусках газеты «Vita», якіх у нас сабралася нямала, асабліва ў юбілейных нумарах часта можна было сустрэць прозвішча аднаго з першых рэдактараў — Мікалая Дзмітрыевіча Геся.

М. Д. Гесь вучыўся на біяфаку ў 1954—1959 гадах. А рэдактарам газеты быў не толькі ў час вучобы, але і потым. Пасля таго, як «Vita» стала займаць першыя месцы ў міжвузаўскім, а потым і ў гарадскім (праводзіўся ў той час такі) конкурсе насценных газет, М. Д. Гесь быў запрошаны на работу ў выдавецтва.

Газета называлася тады «За мичуринскую биологию». І хаця паміж сабой члены рэдкалегіі ўжо называлі газету сённяшняй назвай, афіцыйны дазвол быў атрыманы не хутка.

Іменна ў тыя гады вызначылася сучасная форма газеты. Калі адмовіліся ад прыклейвання тэкста, спатрэбілася валоданне такім мастацтвам, як вёрстка. Тут і паявіліся, а потым адшліфоўваліся прафесійныя здольнасці, якія ў будучым спатрэбіліся Н. Д. Гесю пры рабоце ў выдавецтве.

Мікалай Дзмітрыевіч гаварыў аб сур'ёзных адносінах да газеты з боку прафесараў, дэканата. Па ўзроўню выкладання біяфак займаў у той час вядучае месца ў БДУ, хаця і не карыстаўся асаблівай папулярнасцю сярод абітурыентаў. Прафесары Б. Я. Эльберт, Т. М. Годнеў, Н. М. Сяржанін не пакінулі без увагі ніводнай просьбы рэдкалегіі.

Дэкан Г. П. Пятровіч цярпліва растлумачваў рэдкалегіі (пасля чарговага крытычнага выступлення), чаму ён не можа павысіць стыпендыю студэнтцы... словам, на крытыку рэагавалі.

А «Vita» крытыкавала: змяшчала артыкулы пра тых, хто прапускае лекцыі, хто дрэнна вучыцца, недобрасумленна адносіцца да грамадскай нагрузкі, пра выкладчыкаў, якія нецікава чытаюць лекцыі...

Мы вельмі здзівіліся, убачыўшы ў архіве ў Мікалая Дзмітрыевіча друкарскія бланкі з назвай газеты. На іх у свой час яна звярталася з просьбай да сваіх пазаштатных карэспандэнтаў. Аднойчы ў тэматычны выпуск, прысвечаны прыродзе, даслалі свае матэрыялы Л. Гурунц, С. Лідзін, В. Пяскоў і іншыя.

Атмасфера творчасці, узаемаразумення, супрацоўніцтва ў рэдкалегіі, высокі прафесіяналізм дазволілі нарэшце перайсці да чорна-белага варыянта афармлення «Vity». «Правду», «Известия» мы пазнаём, нават калі закрыем загаловак. Чаму «Vita» не можа быць такой? І яны справай даказалі, што можа. Мікалай Дзмітрыевіч успомніў імёны тых, з кім разам «чараваў» над аркушамі «Vity». Многія з іх звязалі свой лёс з журналістыкай: супрацоўнік Інстытута гісторыі кіно В. Міхалковіч, член Саюза журналістаў СССР Н. Батурыцкая і іншыя.

Разам з новымі супрацоўнікамі ў газету прыходзіла нешта новае. Разабраўшы падшыўку, «Vity» можна раскласці (не гледзячы на год) па перыядах: выпускі розных гадоў, розных саставаў рэдкалегіі — па асабліваму «почырку» рэдактараў, мастакоў, карэспандэнтаў, нават машыністак.

У музей гісторыі універсітэта (сёння ён толькі арганізуецца) М. Д. Гесь перадаў выразкі з розных беларускіх выданняў, у якіх расказвалася пра газету, іншыя матэрыялы. Карыстаючыся выпадкам, хацелася б падзякаваць Мікалаю Дзмітрыевічу за ўдзел і дапамогу ў аднаўленні гісторыі «Vity».

Э. МОНГІН,
Ш. ПІКАЎ,
студэнты біялагічнага факультэта.

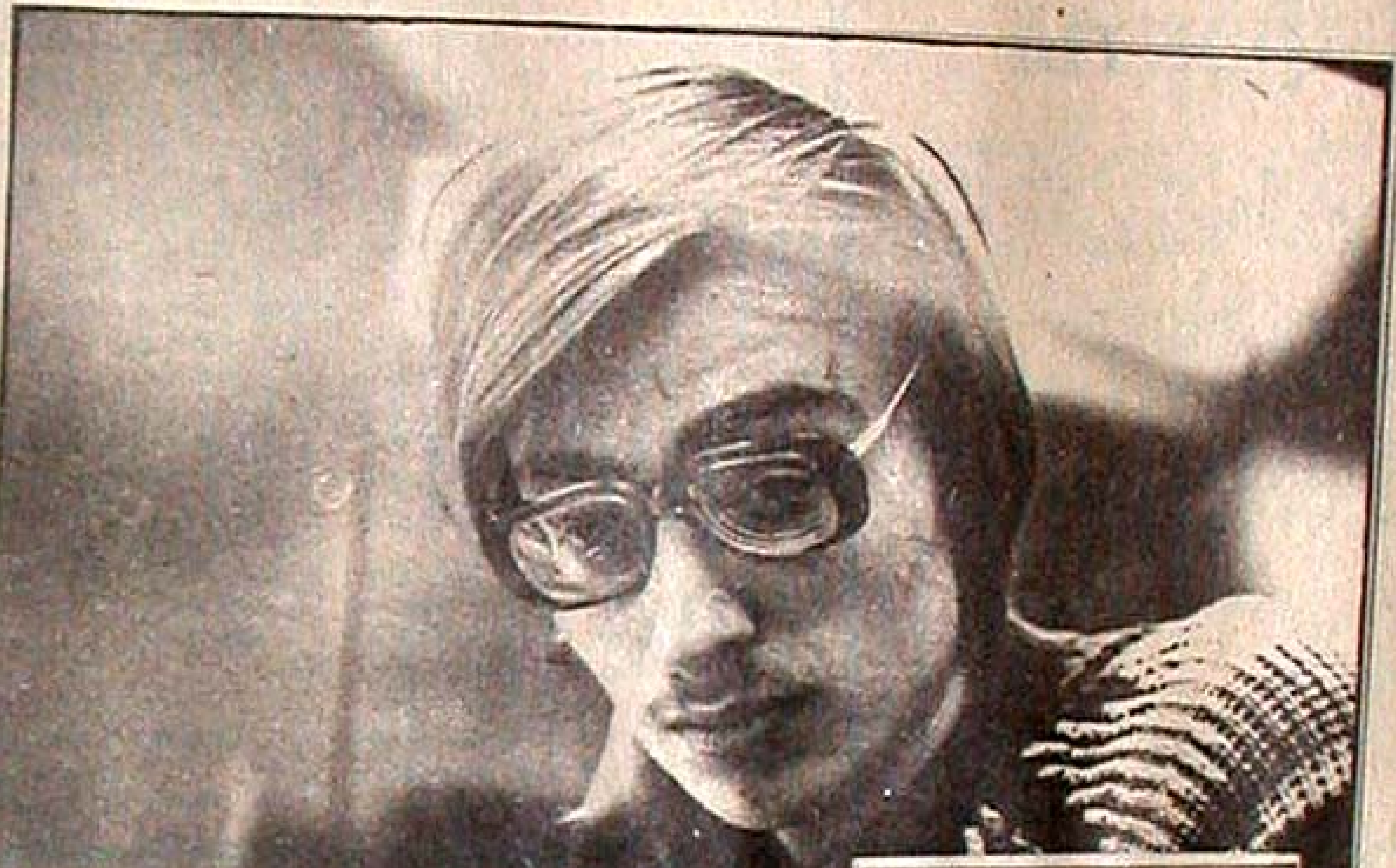

НАШЫ ТРАДЫЦЫІ

На філалагічным факультэце адбыўся традыцыйны вечар выпускнікоў. У праграме вечара былі ўрачыстая частка, канцэрт, які падрыхтавалі цяперашнія студэнты факультэта і ўдачна дапоўнілі нумарамі былыя выпускнікі, дыскатэка.

Вабяць родныя сцэны

У перапынку я цікавіўся ў выпускнікоў розных гадоў: «Што змянілася? Якім стаў студэнт?»

Выпускнік 1963 года, а сёння дацэнт кафедры беларускай літаратуры Вячаслаў Пятровіч Рагойша:

— Я не скажу, што сённяшні студэнт лепшы, больш старанны і разумнейшы, чым у мае гады. Мы ўсё-такі вучыліся болей і старанней. Цяпер жа студэнты «бяруць навуку» сваёй інфармаванасцю.

Алегу Анціховічу, выпускніку 1986 года, я задаў пытанне: «Як справы «там»? «Там» — у школе № 171 г. Мінска, дзе Алег працуе выкладчыкам.

— У школе перабудова сярэдняй адукацыі пакуль даволі расплывістая. Зразумела, універсітэт не можа даць канкрэтныя ўстаноўкі і метады, накіраваныя на правядзенне перабудовы ў школе. У значнай ступені гэтая справа залежыць ад нашай свядомасці.

— А што даў універсітэт у плане прафесійнай падрыхтоўкі?

— Ёсць і «за», ёсць і «супраць». З І курса ўсе мы ведалі, што пойдзем пасля заканчэння ў школу. Але рэальнага сутыкнення са школай, па крайняй меры у нас, не было. Выдатна тое, што універсітэт выпускае найперш за ўсё адукаваных, добра ведаючых літаратуры і мовы спецыялістаў. Выкладчыку давалася універсальнасць, якая яму пры сучасным узроўні ведаў вучняў вельмі неабходна. Але, думаю, універсітэт не павінен дубліраваць педінстытут. Хацелася, каб універсітэт рыхтаваў іменна філолагаў, а не выкладчыкаў...

З усімі выпускнікамі хацелася пагутарыць. Бо хутка ж мне трэба будзе вырашаць аналагічныя праблемы і цяжкасці, звязаныя з работай у будучым.

В. НАВУМЕНКА,
студэнт IV курса
філалагічнага факультэта.

РАХУНАК № 703 М

НАВОШТА НАМ СЛОН?

Нядаўна ў Маскве прынята рашэнне аб адкрыцці асабістага рахунку для мінскага заасада — 703 М. Вось ужо чацвёрты год прыходзяць мінчане ў заасад МАЗа, у Чыжоўку. Гэта адзінае месца ў горадзе, дзе ў любы час можна ўбачыць каля 50 відаў звяроў і птушак. Жывых, не заспатаваных да плюсмерці, а ў камарроўных звярынцах.

Фактычна не абмяжоўваны ў перамяшчэнні капытныя: казулі, лані, [illegible]. Побач з двухгорбым прыгажуном-вярблюдам Хамам можна ўбачыць белых буслоў і канадскіх казарак — для вадаплаўных і каляводных птушак умовы тут амаль што ідэальныя. Яны аблюбавалі сталіцу [illegible] Свіслач, якая [illegible] зарослая чаротам. З [illegible] усю зіму, а потым застаюцца [illegible] многія дзікія качкі, [illegible] прыгажуны мандарынкі і каралькі, [illegible] задумлівыя [illegible] доўгія лапы, сапраўды султанская курыца. Важна глядзяць ачунеўшы за зіму навасёл з Ямала — серабрыстая чайка.

Каштарысная вартасць першай запланаванай чаргі заасада — 1,5 млн. рублёў. Белаўтамаз выдзеліў 400 тысяч, астатнія грошы мяркуюць атрымаць ад іншых прадпрыемстваў і арганізацый, добраахвотных узносаў мінчан. Праектам прадугледжаны прасторныя вальеры для драпежных птушак, дзікабраў[illegible], янота-паласкуна, ліс, куніц. Мяркуецца асвоіць пакуль 24 гектары тэрыторыі (для параўнання: гэта ў 1,5 раза больш, чым плошча Маскоўскага заапарка і ў 6 разоў — чым тэрыторыя Ленінградскага).

Пакуль жа, па-мойму, дастаткова глянуць на доўгую чаргу гараджан каля касы чарговага перасоўнага звярынца, каб зразумець, як неабходны Мінску заапарк.

Інстытут заалогіі АН БССР пералічыў на рахунак заасада заробленыя на суботніку 400 рублёў. Кожны год па 20 тыс. рублёў абавязаўся адлічваць на гэты рахунак Дзяржкамітэт БССР па ахове прыроды.

На думку вучоных, заасад можа спецыялізавацца на ўтрыманні розных прадстаўнікоў беларускай фауны. З часам мінчане змогуць убачыць зуброў, аленяў, баброў, журавоў. Наўзамен ў заасадзе будуць разводзіць рэдкія віды жывёл, магчыма, для выпуску на волю.

Пазней, пры будаўніцтве вялікага гарадскога заапарка, для чаго патрэбна каля 90 млн. рублёў,— заасад стане яго філіялам.

Зараз у заасадзе працуюць студэнтка завочнага факультэта БДУ імя У. І. Леніна Ірына Бягун, выпускніца біяфака Валянціна Дубовік. Сувязі з нашым факультэтам даволі трывалыя. Заключаны нават дагавор з дэканатам аб шэфскай дапамозе заасаду. Тут пастаянна можна ўбачыць студэнтаў біяфака: яны кіруюць работай юннатаў, дапамагаюць супрацоўнікам, якія працуюць тут па сумяшчальніцтву.

Пры будаўніцтве заасада, якое працягнецца два з паловай гады, знойдзецца работа і студэнцкім будаўнічым атрадам. Так што, ці то ў рабочай форме, ці то ў выхадным касцюме заасад чакае вас (знайсці нас можна ў Чыжоўцы, прыпынак Убарэвіча, тэлефон для даведак — 40-23-77).

Ю. РАБАЎ,
А. ВАЖДЗЕЎ,
студэнты біялагічнага факультэта.